

Kyseessä on ☒ X Lausuntopyyntö ☐		Päiväys 1.7.2025
Tuen nimi Work in Finland –kielimentorivalmennus ("Kielimentorivalmennus")		
Komission tukinumero (SA xxxx)	Tuen voimassaoloaika 1.9.2025 – toistaiseksi	
Tukiviranomainen KEHA-keskus	EU-valtiontukisäännös tuki perustuu	
Lausunnon pyytävä ministeriö Työ- ja elinkeinoministeriö	Yhteyshenkilön tiedot Petra Lehto, puh. 029 504 7188, petra.lehto@gov.fi	

Kyseessä on X Uusi tukiohjelma ☐ Tukiohjelman muuttaminen ☐ Tukiohjelman mukainen yksittäinen tukipäätös ☐ Tukiohjelman ulkopuolinen yksittäinen tukipäätös tai tukipäätöksen muuttaminen ☐ Tuen voimassaoloajan jatkaminen	
--	--

Lain 3–5 §:ien edellytykset	
Lausuntoa pyytävä viranomainen täyttää. (Huom. Kenttään kirjoitettavan tekstin pituutta ei ole rajattu.) Tämän liitesivuilla on esitetty ohjaavia kysymyksiä helpottamaan kunkin kuvauksen kirjoittamista.	YRITYSTUKINEUVOTTELUKUNNAN LAUSUNTO 26.9.2025 Esittelijä: Anne Rothovius

1. Selkeä taloudellinen tai yhteiskunnallinen tavoite, joka perustuu hallitusohjelmaan tai politiikkatavoitteeseen Tuen tavoitteena on lisätä kielitietoisuuden merkitystä suomessa toimivissa yrityksissä ja heidän monikulttuurisissa työyhteisöissään, sekä tilanteissa, kun he palkkaavat uusia kansainvälisiä osaajia. Tavoitteena on tukea kansainvälisten työntekijöiden integroitumista työyhteisöön ja työnsuoritusta. Keskeisenä tavoitteena on valmentaa työyhteisön sisäinen kielimentori (1 – 3 hlö), joilta saa työpaikalla yksilöllistä tukea eri vuorovaikutustilanteisiin. Kun työpaikalla on kielimentori, yritys pystyy paremmin tukemaan työntekijöitä, joilla on kielihaasteita. Yrityksen kyvykkyys tukea monikulttuurisen työyhteisön kielellisiä valmiuksia paranee. Työyhteisöt eivät kuormitu ja työhyvinvointi paranee. Kansainväliset työntekijät ovat tuottavampia, sopeutuvat paremmin työyhteisöön ja asettautuvat yhteiskuntaan. Valmennuspalvelun tuloksena työpaikoille laaditaan räätälöity kielimentoritoiminnan suunnitelma. Valmennuspalvelu lisää omalta osaltaan työvoiman kohtaantoa. Perustelu: Talent Boost -toimenpideohjelmassa todetaan, että osaajien saatavuus on yksi suurimmista yritysten kasvun haasteista. Work in Finland –tarjoaa palveluita työnantajille osaajien saatavuuden parantamiseksi. Work in Finland -kielimentorivalmennus on Work in Finland -työnantajapalvelu, jota hallinnoi KEHA-keskus. Work in Finland on Business Finlandin ja KEHA-keskuksen yhteinen työvoiman maahanmuuton ja osaajien houkuttelun palvelukokonaisuus ja se on osa Talent Boost -toimenpideohjelman. Work in Finland tukee työnantajia kansainvälisten osaajien houkuttelussa, rekrytoinnissa ja monikulttuurisessa johtamisessa. KEHA-keskus tarjoaa kansainvälistä rekrytointia koskevia valmennus- ja asiantuntijapalveluita osana Work in Finland -toimintoa. Valtioneuvoston asetuksen TEM/2024/198 mukaan yksi KEHA-keskuksen kansainvälistä rekrytointia koskevista tehtävistä on tarjota työnantajille "osaajien maahanmuuton ja työvoiman liikkuvuuden edistämiseksi tarpeellisia valmennus- ja asiantuntijapalveluita, joilla tuetaan työnantajaa ja työyhteisöä kansainvälistä rekrytointia koskevien valmiuksien kehittämisessä. Työnantajille voidaan tarjota myös palveluita, joilla tuetaan niiden	☐ ☒ ☐ ☒ ☐ ☒ Tukiohjelma ei arvion mukaan pääosiltaan ole taloudelliseen toimintaan myönnettävän tuen edellytysten (laki 429/2016) mukainen. Kriteereistä voidaan poiketa lailla. Tuen päätavoite tulee selkeyttää. Kyseessä on 6 h kestävä etäkoulutus, jossa koulutetaan yrityksiin mentoreita eri kielillä tapahtuviin vuorovaikutustilanteisiin. Valmennuksella ei arvioida vaikutettavan suoraan yrityksen työntekijöiden työsuoritukseen ja edelleen pitkän aikavälin tuottavuuteen, kasvuun, elinvoimaan, kohtaantoon tai työturvallisuuteen. Valmennus tukee osaltaan vieraskielisten työntekijöiden käyttöön liittyviä tilanteita osana Work in Finland -palvelupolkua.
---	--

rekrytoimien <u>ulkomaalaisten työntekijöiden asettautumista ja suomen tai ruotsin kielen taidon kehittämistä</u>".¹ Lausuntopyynnön kohteena oleva kielimentori -valmennuspalvelu toteuttaa yllä mainittuja tavoitteita.	
2. Markkinaputteen korjaaminen ja ulkoisvaikutukset Tavoite: Yrityksen kyvykkyys tukea työyhteisön kansainvälisten työntekijöiden kielellisiä valmiuksia eri vuorovaikutustilanteissa paranee. Kielimentori -valmennuspalvelulla pyritään myös siihen, että kielikynnys ei muodostuisi yrityksille merkittäväksi esteeksi rekrytoinneissa Suomesta tai ulkomailta. Indikaattorit: Palveluun osallistuneiden yritysten määrä, NPS ja asiakastyytyväisyys, palvelun vaikutus työnantajan kielitietoisuuden kyvykkyysien parantuminen Tukimekanismi: Yritys saa käsityksen työkielen merkityksen perusteista. Yritykselle valmennetaan työyhteisön sisäinen kielimentori/-ohjaaja. Kielimentori on kieliasioista vastaava työntekijä, jonka puoleen muut voivat kääntyä kielenoppimiseen ja kielenkäyttöön liittyvissä kysymyksissä.	☐ ☒ ☐ ☐ ☐ Kuvaus ei sisällä markkinaputteen kuvausta.
3. Tarkoituksenmukainen keino tavoitteen saavuttamiseksi Analyysi: Kielitaito nousee jokaisesta kansainvälisiä rekrytointeja ja kansainvälisten osaajien rekrytointeja käsittelevistä selvityksistä. Asia koskettaa niin Suomessa työyhteisöissä jo työskenteleviä kansainvälisiä osaajia kuin ulkomaille tehtäviä kansainvälisiä rekrytointeja. Kielitaidon vaikutus haastaa laaja-alaisesti yritysten tuottavuuteen, elinvoimaan, työturvallisuuteen, työntekijöiden sitoutumiseen ja asiakaspalveluun. Palvelu perustuu Työterveyslaitoksen tutkimushankkeista julkaistuun oppaaseen 2025 (Kielitietoisuuteen herääminen). Kieli on oleellinen työn tekemisen, vuorovaikutuksen ja tiedon jakamisen väline. Osaaminen myös usein välittyy kielen kautta. Kieli saattaa lisäksi sulkea yhteisön ulkopuolelle. Kieleen, kielitaitoon ja kielenkäyttöön liittyvät kysymykset ja asenteet ovatkin keskiössä, kun tavoitteena on inklusiivinen työpaikka, jonka kaikki jäsenet kokevat osallisuutta yhteisöön ja jossa maahan muuttaneiden täysi osaaminen saadaan käyttöön. Tulevaisuudessa kansainvälistä työvoimaa tulee olemaan Suomessa entistä enemmän. Tämä johtaa siihen, että monikieliset ja kulttuuriset työyhteisöt tulevat lisääntymään Suomessa. Jo nyt lukuisissa työyhteisöissä Suomessa on tarve kieli- ja kulttuuritietoisille toimintatavoille. Valmennuspalvelun myötä monikulttuuriset työyhteisöt eivät kuormitu ja työhyvinvointi paranee. Kansainväliset työntekijät ovat tuottavampia, sopeutuvat paremmin työyhteisöön ja asettautuvat yhteiskuntaan. Valmennuspalvelun tuloksena työpaikoille laaditaan räätälöity kielimentoritoiminnan suunnitelma. Valmennuspalvelu lisää omalta osaltaan työvoiman kohtaantoa. Muut keinot: Muut Work in Finland -palvelut edistävät samoja tavoitteita. Palvelu perustuu KEHA-keskuksen lainsäädännölliseen tehtävään. Toivotut vaikutukset ovat yritysten kielitietoisuuteen herääminen ja kyvykkyysien kehittyminen. Valmennusta voivat hyödyntää yritykset, julkinen ja kolmas sektori.	☐ ☒ ☐ ☐ ☒ Kuvauksessa ei ole esitetty muita vaihtoehtoisia keinoja parantaa kansainvälisten työntekijöiden kielellisiä valmiuksia valtion täysin kustantaman valmennuksen sijaan ja miksi juuri tähän tukeen on päädytty. Maksullinen koulutus / neuvonta korostaisi yritysten omaa vastuuta vieraskielisen työvoiman tekemän työn ohjaamisessa ja työsuoritusten johtamisessa, josta syystä se voisi lisätä saavutettavia hyötyjä. Epäselväksi jää, voisivatko yritykset halutessaan ostaa 500 euron palvelun suoraan koulutusyritykseltä. Yritystukineuvottelukunta kiinnittää huomiota tukijärjestelmän sirpaleistumiseen ja pienen tukiohjelman merkitykseen vaikutusten aikaansaamisessa.
4. Kustannustehokkuus ja hallinnollinen rasitus tuen saajalle Kustannukset: Valmennuspalveluun osallistumisesta ei aiheudu työnantajalle muita kustannuksia kuin osallistuvan henkilöstön työssäoloaika. Valmennus järjestetään etänä.	☐ ☒ ☐ ☐ ☒ Valtio kilpailuttaisi koulutuksen tarjoajat 100 000 euron määrärahalla sopimuskaudelle 1.12.2025–31.12.2026.

¹ Valtioneuvoston asetus kehittämis- ja hallintokeskuksen kansainvälisen rekrytoinnin palveluista, Valtioneuvoston asetus TEM/2024/198, <https://valtioneuvosto.fi/paatokset/paatos?decisionId=2866>

Hallinnollinen rasitus: Ilmoittautuminen tapahtuu valmennuspalvelun kotisivujen lomakkeella, eikä käsittelymaksua peritä. KEHA käsittelee ilmoittautumiset. Valmennuksen tuottaja valitaan julkisella tarjouskilpailulla.	100 000 euron määrärahalla vuonna 2026 arvioidaan koulutettavan 200 mentoria työpaikoille (500 e/mentori 6 tunnin etäkurssista). Lisäksi tulevat tukiohjelman valmisteluun liittyvät hallinnolliset kustannukset kuten hankinnan toteutus, ilmoittautumisten hallinta, tukiohjelman hallinnointi ja seuranta. Hallinnollisen rasituksen arvioidaan olevan melko suuri suhteessa tuen kokonaismäärään 100 000 euroa. Palvelun saajina voivat olla valtion viranomaiset, kunnat, kolmas sektori tai yksityinen sektori. Epäselväksi jää kuinka moni tuen loppukäyttäjistä harjoittaa taloudellista toimintaa eli miltä osin tuki on EU valtiontukea ja siihen sovelletaan vähämerkityksistä tukea koskevaa de minimis -asetusta. Työ- ja elinkeinoministeriön tulee antaa selkeä ohjeistus asiassa KEHA-keskukselle, jonka tehtävänä olisi hyväksyä kurssille ilmoittautuneet.
5. Vaikutukset kilpailuun Paikallisesti: Vähäisessä määrin Suomessa: Vähäisessä määrin Kansainvälisesti: Vähäisessä määrin	☒x☒ ☐x☐ ☐x☐ Kilpailuvaikutuksia ei arvioida olevan tuen vähäisen määrän ja kohdentumisen vuoksi.
6. Määräaikaisuus Voimassaoloaika: Toistaiseksi voimassa oleva, lakisääteinen, pysyvä palvelu. Käytettävissä olevien määrärahojen mukaisesti.	☐x☒ ☐x☐ ☐x☒ Tukiohjelma ei ole määräaikainen vaan se olisi voimassa toistaiseksi.
7. Kannustava vaikutus Hakeminen: Työnantaja ilmoittautuu valmennukseen Work in Finland -sivuston kautta. Tuki-intensiteetti: Ulkomaisen työvoiman asiantuntijayritys etävalmentaa työyhteisöstä 1-3 henkilöä toimimaan kansainvälisten työntekijöiden kielimentorina /ohjaajana. Tuen kesto on 6 h per työnantaja (pk-sektori). Mikäli alkukartoituksessa käy selville, että palvelun tilaaja-työnantajalla on paljon erilaisia kielenkäyttötarpeita tai ulkomaalaisten työntekijöiden osuus on merkittävän suuri, on mahdollista ottaa käyttöön työnantajakohtainen kahden (2) tunnin valmennuksen lisäoptio perustellusti ja tarvelähtöisesti. Lisävalmennus-option tarpeesta sovitaan tilaajan kanssa aina erikseen. Lisäoption kanssa etävalmennuksen kesto on enintään yhteensä kahdeksan tuntia per työnantaja. Vipuvaikutus: Työnantajat rekrytoivat kansainvälistä osaavaa työvoimaa liiketoimintansa ja kasvunsa turvaamiseksi. Valmennuspalvelu tukee erityisesti kasvavien, uutta ja osaavaa työvoimaa tarvitsevien työnantajien kasvua. Työnantajat, joilla on työyhteisön kielimentori/-ohjaaja, houkuttelee entistä paremmin kansainvälisiä osaajia töihin, sekä lisää yrityksen pitovoimaa. Valmennuspalvelu lisää omalta osaltaan työvoiman kohtaantoa.	☐x☒ ☐x☐ ☐x☒ 100 % tuki-intensiteetti ei ole kannustava. Valtion täysin maksamat palvelut voivat johtaa yritystoiminnan tehottomuuteen.
8. Vaikuttavuus Arviointi: KEHA:n omana työnä toteutettava asiakaspalautekysely palveluun osallistuville työnantajille. Tiedot: Palveluun osallistuneiden yritysten määrä, NPS, asiakastyytyväisyys, palvelun vaikutukset työnantajan kielitietoisuuteen heräämisestä ja kyvykkyyksien kehittämisestä.	☐x☒ ☐x☐ ☐x☒ Asiakaskysely ei ole riittävän validi vaikuttavuuden arviointimenetelmä. Tulospittarit tulisi kytkeä esitettyihin tavoitteisiin perustuen todellisiin vaikutusketjuihin (syy-seuraus suhde).

	Vaikuttavuutta tulisi arvioida 3–5 vuotta tuen saannin jälkeen. Saaja-yritykset voitaisiin velvoittaa tuen saannin vastineeksi tuottamaan dataa tuen vaikuttavuuden arvioinnin pohjaksi. Tuen käytöstä ja kohdentumisesta tulisi myös kerätä dataa.
9. Yksittäiset tukipäätökset	
Palveluun voivat osallistua Suomessa toimivat työnantajat yksityiseltä, julkiselta ja kolmannelta sektorilta. Muita rajoitteita ei aseteta.	
9 a Tukikumulaatio	☐ x ☒ ☐ ☐ ☐
Hakijalle tiedottaminen: Hakijoille kerrotaan selkeästi, että palvelun arvo katsotaan de minimis -tueksi. Hakijoille ilmoitetaan myös de minimis -tuen määrä (palvelun arvo yksittäiselle yritykselle). Ilmoitusvelvollisuus: Yrityksiä pyydetään ilmoittamaan hakuvaiheessa, että yritys ei ole saanut de minimis -tukea yli sallitun määrän. Tuen saajan vastuulla on kysyttäessä ilmoittaa tukea myöntäville viranomaisille, kuinka paljon aikaisempaa de minimis -tukea sille on myönnetty	Taloudelliseen toimintaan myönnetyt tuet, jotka on myönnetty vähämerkityksistä tukea koskevan de minimis -asetuksen nojalla, tulee tallentaa yritystukirekisteriin ja komission de minimis -keskusrekisteriin 1.1.2026 alkaen.
9 b Vaikutukset kilpailuun paikallisesti Suomessa ja EU-alueella	☐ x ☒ ☐ ☐ ☐
Vaikutukset markkinaosuuksiin: Tuki ei vaikuta merkittävästi markkinaosuuksiin yrityksen toimialalla tai asianomaisilla markkinoilla, koska se on suunnattu yritysten kyvykkyyksien kehittämiseen eikä suoraan liiketoiminnan laajentamiseen. Ylikapasiteetin syntyminen: Tuki ei edistä ylikapasiteetin syntymistä, koska se ei suoraan lisää tuotantokapasiteettia vaan parantaa kielitietoisuus kyvykkyyksien kehittymisestä. Kilpailevien yritysten markkinoille pääsy: Tuki ei vaikeuta kilpailevien yritysten markkinoille pääsyä, koska se ei anna merkittävää kilpailuetua yksittäisille yrityksille. Muiden yritysten investointipäätökset: Tuki ei vaikeuta muiden yritysten investointipäätösten tekemistä, koska se ei suoraan vaikuta markkinoiden kysyntään tai tarjontaan. Muiden yritysten kannattavuus: Tuki ei vaikuta muiden yritysten kannattavuuteen, koska tuki keskittyy kielitietoisuuden merkitykseen heräämiseen ja yritysten kyvykkyyksien parantamiseen.	Ks edellä.
9 c Edellytykset kannattavaan toimintaan, arviointi	☐ x ☒ ☐ ☐ ☐
Vaikeuksissa olevat yritykset: De minimis -asetuksen mukaisesti tukea voidaan lähtökohtaisesti myöntää myös vaikeuksissa oleville yrityksille, lukuun ottamatta lainoja ja takauksia.²	Lain mukaan tukea voidaan myöntää vain yritykselle, jolla arvioidaan olevan edellytykset kannattavaan toimintaan. Yritys ei saa olla EU:n määritelmän mukainen vaikeuksissa oleva yritys. Kannattavuudelle voidaan asettaa myös muita edellytyksiä. Arvioinnissa voidaan käyttää tukena yrityksen taloudellisia tunnuslukuja, kuten luottokelpoisuus, maksuviiveet ja julkisten maksujen hoito. Julkiset velat tulisi olla maksettuna tai vaihtoehtoisesti tulee esittää verohallinnon hyväksymä maksusuunnitelma. Vaatimusta kannattavan toiminnan edellytyksistä ei sovelleta de minimis -tukeen, SGEI-tukeen ja tukeen, jonka

² Opas de minimis -tuista, <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/165846>

	myöntämisessä tukiviranomaisella ei ole harkintavaltaa. Tällaisia tukia ovat usein esimerkiksi verotuet ja kauppamerenkulun tuet, jotka myönnetään meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyvyn parantamisesta annetun lain (1277/2007) perusteella.
--	---